

"האמונה והבטחון אחת היא, רק האמונה היא המבט הכללי של בעליה, והבטחון המבט של המאמין על עצמו. האמונה בבחינת 'הלכה' והבטחון בבחינת 'מעשה' (שם).¹

מדרגות באמונה

"יש מדרגות באמונה", סח פעם לתלמידו רבי שלמה כהן, "יש שרואה כמו בערפל, ראייה רחוקה, ויש רואה מקרוב עד שממש ממשש במו ידיו".

ממשיך תלמידו ומספר: בזמן הפרעות של הערבים בשנת תש"ו, הבעתה לפניו את חרדתי וזעזוע נפשי, כי אין יום שיעבור בלי קרבנות יהודים. ואמר לי בדרך מוסר: ומדוע אינך מזועזע כל כך מזה שאלפים ורבבות ילדים מישראל מקבלים חינוך חפשי, שהוא בבחינת שריפת נשמה וגוף קיים? וכי הרציחה ההמונית הזאת פחות אכזרית היא מרציחת הערבים, אשר סו"ס אינה פוגעת אלא ביחידים ואינה מקיפה המונים כה גדולים? ומדוע איפוא זה כן מזועזע וזה לא? הלא חז"ל קבעו שגדול המחטיאו יותר מן ההורגו!

וכך היה אומר: פירצה במצוות מעשיות, אפשר לדמות למכניס טריז לצד פתיחת הדלת, אבל פירצה ב"אמונה" דומה למכניס טריז לצד הצירים. במקום זה אף אם מכניסים בקעת עץ קטנה נפרץ הפתח במלואו!

בשנת תשי"ב התקיים בפ"ת אירוסין בביתו של הגר"ד זוכובסקי זצ"ל. זמן רב המתינו לבואו של רבינו, וכשהגיע אמר לו רי"מ בן מנחם: עכשיו אני מאמין שהרב כאן. מיד הגיב רבינו: עכשיו אתה לא מאמין, אתה רואה! ואמר רי"מ בן מנחם: הנה בתורה כתוב "וירא ישראל את ה' הגדולה... ויאמינו בה'..."! (מהרב לוי שיינין שנכח במקום).

שמענו מהגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ שליט"א: אחד התלמידים התלונן שבזמן התפילה נופלות בו מחשבות כפירה, רח"ל, ויעץ לי החזו"א שאלמד עמו ברמב"ם הלכות עבודה זרה פרק ב': "כל מחשבה שהוא גורם לו לאדם לעקור עיקר מעיקרי התורה מוזהרים אנו שלא להעלותה על

1. ספר שלם חיבר על עניני אמונה ובטחון. בסוף הספר נכתב בשולי הגליון: "אמר המסדר פרק זה לא זכינו בעו"ה לסיומו". הסבר לסיום זה גילה כותב הדברים הגר"ש גריינימן זצ"ל, שמרן זצ"ל אמר לו שברצונו להסביר בספר זה את כל י"ג עיקרי הדת להרמב"ם, אלא שבעוה"ר לא הספיק לסיים אלא ד' מהם. בהזדמנות אחרת התבטא לפניו, שבקבלה ישנן סוגיות שלמות וקשות יותר מאשר בנגלה.